

vedőt megillető követelés behajtására kirendelt ügygondnok mint főbeavatkozó léphet fel, ha a végrehajtást szenvedő a behajtás iránt a pert már folyamatba tette. Ezt azzal indokolja, hogy a végrehajtást szenvedő az ügygondnok perbelépését ellemezheti. Önállóan tehát szerinte a v. szenvedő részéről történt keresetindítás után az ügygondnok a maga részéről keresetet nem indíthat, sem pedig a v. szenvedő által indított pert önállóan nem folytathatja, ha a v. szenvedő abba bele nem egyezik.

Ez az álláspont tehát a v. szenvedő tetszésétől teszi függővé a perbelépés megengedhetőségét, vagyis ha a v. szenvedő beleegyezik, úgy az ügygondnok jogosult a pert folytatni, ha nem egyezik bele, akkor erre nincsen joga, hanem csak mint főbeavatkozó léphet fel. Ez az álláspont azonban nincsen megalapozva s ilyen alapon azt is a v. szenvedő tetszésétől kellene függővé tenni, hogy még meg nem kezdett pert az ügygondnok megindíthasson, ami pedig nyilván ellenkezik a törvénnyel, amely ugyan előírja, hogy az ügygondnok a v. szenvedőt a perindításról értesíteni köteles, ebből azonban logikai szükségszerűséggel nem következik az, hogy ebbe a v. szenvedőnek beleszólása van, vagyis, hogy a perindítást hatályosan ellenezhetné. Az értesítés csak arra való, hogy a v. szenvedő a perindításról tudomást szerezzen s esetleg az ügygondnok által megindított perbe mint mellékbeavatkozó beavatkozassék.

JOGALKOTÁS.

A korlátolt felelősségű társaságról szóló 1930: V. t.-c. életbeléptetéséről. A Budapesti Közlöny f. é. december 2-iki számában közzétetett a 45000/1931. I. M. számú rendelet a Kft.-ről szóló immár körülbelül két esztendeje kihirdetett törvénycikk életbeléptetése tárgyában.

Annak idején a vonatkozó törvényjavaslat parlamenti tárgyalásánál annak tető alá hozatala sürgősnek nyilvánított. Ebből kiindulva, e lap hasábjain is több ízben sürgettük a törvénynek a gyakorlatba való átültetését, vagyis az életbeléptetést. Sürgettük ezt különösen azért, mert a Kft.-ről szóló törvényt a részvénytársasági reform előőrskének tekintjük és nagyon tanulságosnak tartjuk azt, ha a törvény rendelkezései, annak rendszere és alapelvei a gyakorlatban felvételi vizsgájukat leteszik, mielőtt meghatározatnék az, hogy a részvénytársasági jog reformját milyen szellem és milyen rendszer hassa át. Meggyőződésünk elejétől fogva az, hogy a szigorúságnak a túlhajtása, a felelősségnek a szükséges mértéken felül egészen az ijesztő vonalakig való fejlesztése, az intézkedéseknek rendőrkor-

donnal való körülszegélyezése végső soron azt fogja eredményezni, hogy a Kft. népszerűsítésének kísérlete ellentétben a más országokban való helyzettel, nálunk kezdettől fogva csődöt mond. Korlátolt felelősségű társaságok nagyon kis számban és csak egészen különös esetekben fognak alakulni, úgy hogy a nagy gonddal felépített törvény erővel telített szabályai mögött vérszegény gazdasági hálózat fog csak kiképződni. Reményünk az, hogy e tényeknek megállapítása révén törvényhozásunk el fog jutni arra a meggyőződésre, hogy lehetetlen a gazdasági világra vonatkozó szabályozások területén a szabadság tagadásának rendszerét továbbfolytatni akkor, ha az intézményeknek felvirágzását és nem elcsenevését látjuk célunkul.

Maga az életbeléptető rendelet túlnyomólag a revizori intézménnyel foglalkozik és ennek az alapvető szabályait állapítja meg. Ezek az alapvető szabályok kiterjednek a hites könyvvizsgálók képesítésére, vizsgáztatására a vizsgára bocsáttatás előfeltételeire, a vizsgabizottság szervezetére és eljárására, a könyvvizsgálók fegyelmi jogára, díjazására, működésük tárgyára, a róluk vezetett névjegyzékre, stb.

A revizorokra vonatkozó fejezetben magánjogi tartalma tulajdonképpen csak a 12. és következő szakaszoknak van, amelyek a hites könyvvizsgálók működését, megbízásuknak tárgyát és terjedelmét, valamint díjazásuknak együttthatóit tárgyazzák. Kiemelendő itt az, hogy a vállalatnak a revizorhoz való viszonya kifejezetten megbízási viszony, amely a Kft.-ről szóló törvény és életbeléptető rendelet mellett az általános magánjog idevágó szabályai szerint ítélandó meg. A díjazás tekintetében a rendelet cogens skálákat tartalmaz és különbséget tesz aszerint, hogy egyfelől gyárakról, műhelyekről és propre üzletet folytató kereskedőkről, avagy bizománnyal, illetve ügynökségekkel foglalkozó vállalatokról van-e szó.

A bírósági szakértőkre vonatkozó néhány megjegyzés után a rendeletnek külön fejezete szól a részvénytársaságnak korlátolt felelősségű társasággá való átalakulásáról. A törvénynek idevágó szabályozása (103. és 104. §§.) ugyanis még hiányos volt és a 124. §. kifejezetten felhatalmazást adott a miniszternek arra, hogy a részletszabályokat rendelettel hozza meg. Ezeket a részletszabályokat tartalmazza a most kihirdetésre került igazságügyminiszteri rendelet. A szabályok leglényegesebbjei: *a)* A részvénytársaság korlátolt felelősségű társasággá csak akkor alakulhat át, ha alaptőkéje be van fizetve; *b)* a Kft. tárgya eltérhet az rt. tárgyától, ha az átalakuló részvénytársaság közgyűlése egyhangúlag kimondja, hogy az új kft. célja és tárgya más legyen, mint a részvénytársaságé volt; *c)* ha az átalakulás

nem egyhangúlag mondatott ki, akkor a kft. alapokiratát képező társasági szerződés nem tartalmazhat olyan kikötést, amelynél fogva a nyereség a törzsbetétek arányától eltérőleg oszthatik fel a betétesek között; d) ha az átalakuló részvénytársaság tiszta vagyona 10,000 pengőnél kisebb, akkor a különbözetet készpénzben kell az átalakulás előtt befizetni; e) ha valamely részvényesre az átalakulás folytán eső vagyonrész nem tenne ki 1000 pengőt, az illető hányadüzletrészenek jogában áll vagyonrészét 1000 pengőre kiegészíteni, amely esetben a törzstőke összege a kiegészítés összegével növekszik.

Az itt tárgyalt rendelet bevezető rendelkezése értelmében a Kft.-ről szóló törvény f. é. december 5.-én lépett életbe.
Gl. A.

JOGGYAKORLAT.

A bizonyítékok szabad mérlegelése és a tanuságtétel megtagadása.

Irta: *Alföldy Ede.*

A Kúria III. 8062/1930. sz. határozatában, amint a Jogí Hírlap (1931. november 29. megjelent 48. számában) közli, kimondotta, hogy a tanuságtételnek a Pp. 299. §-a alapján törvényesen történt megtagadásából a félre hátrányos következtetést vonni, avagy a megtagadás tényét mérlegelés tárgyává tenni nem lehet. Ez az elvi jelentőségű állásfoglalás nem hagyható szó nélkül, mert perendtartásunknak egyik alapelvével, a bizonyítékok mérlegelésének a szabadságával ellentmondásban áll.

Min alapszik a Kúria kategorikus állásfoglalása? A törvényben nincs olyan rendelkezés, amely kifejezetten födné a Kúria álláspontját és ennél fogva legfőljebb törvénytárgyát útján lehetne a kérdéses eredményhez jutni. A magyarázat hiányzik az idézett határozatból, tehát arra kell következtetni, hogy a Kúria annyira magától értetődőnek találta kijelentésének a helyességét, hogy a magyarázatot fölöslegesként mellőzte.

A Kúria sem kerüli ki mindég a bírói ítéletek jogi indokolásának azt a divatját, amely némely jogi álláspont elfoglalásánál kategorikus kijelentésre szorítkozik anélkül, hogy az elfoglalt álláspontot megfelelő indokokkal alátámasztaná. A megnyugtató magyarázat hiányát még az sem pótolhatja, hogy a kinyilatkoztatás legfelsőbb tekintélytől származik. A bizonyítékok szabad mérlegelése és a tanu-